

Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesine İlişkin Tebliğ Yayınlandı

Gülnaz AĞAR

Tarım ve Köyişleri Bakanlığınca yürütülmekte olan 2006-2010 Ulusal Tarım Stratejisi çerçevesinde hazırlanan Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Tebliği 6 Nisan 2006 tarihli Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girdi.

Söz konusu destek Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ile Dünya Bankası arasında imzalanmış olan tarımsal destekler kapsamında uygulanıyor.

Bu programın amaçları kırsal alanda:

- ❖ Gelir ve sosyal standartları geliştirmek,
- ❖ Altyapıyı iyileştirmek,
- ❖ Tarım-sanayi entegrasyonunu sağlamak,
- ❖ Gıda güvenliğini güçlendirmek,
- ❖ Tarımsal ürünlerin pazarlama ömrünün uzatılması,
- ❖ Alternatif gelir kaynakları yaratmak,
- ❖ Mevcut kırsal kalkınma çalışmalarının etkinliğini arttırmak,
- ❖ Katma değer sağlayacak altyapı tesis etmek,
- ❖ Mevcut kamu hizmetlerini iyileştirmek,
- ❖ Hizmetlere erişimi arttırmak,
- ❖ Girişimcilik kapasitesi yaratmak,
- ❖ Uluslararası kaynakların (özellikle AB) kullanımı için kapasite oluşturmak

şeklinde belirlenmiş durumda.

Aslında proje ilk olarak Teşkilatlanma ve Destekleme Genel Müdürlüğünce 2005 yılında 16 il bazında Köy Bazlı Katılımcı Yatırım Programı şeklinde pilot olarak uygulandı.

Bu yıl da projenin kapsamı genişletilerek 65 ilde uygulanacak.

Bu iller tebliğde; Adana, Afyon, Ağrı, Aksaray, Amasya, Ankara, Antalya, Aydın, Balıkesir, Bartın, Bayburt, Bilecik, Bingöl, Bitlis, Bursa, Çankırı, Çorum, Diyarbakır, Düzce, Edirne, Elazığ, Erzincan, Erzurum, Eskişehir, Gaziantep, Giresun, Hakkari, Iğdır, Isparta, İçel, İstanbul, İzmir, K.Maraş, Karabük, Kars, Kastamonu, Kayseri, Kırıkkale, Kırşehir, Kilis, Kocaeli, Kütahya, Manisa, Mardin, Muğla, Muş, Nevşehir, Ordu, Osmaniye, Sakarya, Samsun, Siirt, Sinop, Sivas, Şanlıurfa, Şırnak, Tekirdağ, Trabzon, Tunceli, Uşak, Van, Yalova, Yozgat ve Zonguldak olarak sıralanmıştır.

Ayrıca tebliğde desteklenecek projelerin nitelikleri de ayrıntılı olarak verilmiş. Bu kapsamda projelerin;

- ❖ Tabandan yukarıya doğru yaklaşımla katılımcılığı sağlayan,
- ❖ Yerel kapasiteyi ve kurumsallaşmayı geliştiren,
- ❖ İstihdam yaratma potansiyeli olan,
- ❖ Üretici gelirlerini arttıran ve çeşitlendiren,
- ❖ Kadın ve genç nüfusun eğitim ve girişimcilik düzeyini teşvik eden, geliştiren,
- ❖ Uygun kırsal teknolojilerin gelişmesini ve yaygınlaştırılmasını esas alan,
- ❖ Kırsal altyapının geliştirilmesine ve iyileştirilmesine yönelik

projeler olması gerekmektedir.

Program kapsamında desteklenecek yatırımlar; **Ekonomik Yatırımlar ve Altyapı Yatırımları** olarak iki gruba ayrılmış.

İlk grupta yer alan **Ekonomik yatırımın konuları:**

- ❖ Tarımsal ürünlerin depolanması, işlenmesi, paketlenmesi ve ambalajlanmasına yönelik yatırım tesisleri,
- ❖ Jeotermal , güneş , rüzgar ve benzeri alternatif enerji kaynakları kullanılan seraların yapımı

olarak açıklanmış.

Ekonomik yatırımlar için bireysel ya da grup başvuruları mümkündür.

Bireysel Başvurularda kişilerin; kırsal kesimde yaşayan, tarımsal üretim yapan veya küçük ölçekli iş alanlarında faaliyet gösteren, Tarım ve Köyişleri Bakanlığının oluşturduğu çiftçi kayıt sistemine veya diğer kayıt sistemlerine kayıtlı kişiler olması gerekiyor.

Grup Başvurularında ise; program illerinde kurulmuş, Tarım ve Köyişleri Bakanlığının oluşturduğu çiftçi kayıt sistemine veya diğer kayıt sistemlerine kayıtlı olan tüzel kişiler, yani;

- ❖ 29.06.1956 tarihli ve 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu ve 22.04.1922 tarihli ve 818 sayılı Borçlar Kanunu'nda tanımlanan adi ortaklık, iş ortaklığı, kolektif şirket, limited şirket ve anonim şirket şeklinde kurulmuş olan **şirketler,**

- ❖ 05.06.1935 tarihli ve 2762 sayılı Vakıflar Kanunu veya 22.11.2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu hükümleri çerçevesinde kurulmuş olan **vakıflar,**
- ❖ Tarımsal amaçlı kooperatif ve birlikler ile bunların üst örgütleri, grup olarak başvurabilir.

Ayrıca, Bakanlık tarafından oluşturulan kayıt sistemlerine kayıtlı olmayan ve yukarıda belirtilen nitelikleri taşımayan kişiler tarafından kurulmuş olan şirketler de uygun şartlara haiz olan şirketlerle ortaklık yaparak projeye katılabilir. Ancak, bu kuruluşların ortaklıktaki payları hiçbir şekilde %30'u geçemez.

Yatırımı gerçekleştirecek kişi ve kuruluşların yatırımın gerçekleştirileceği illerde yerleşik olmaları, ana faaliyetlerinin bu il sınırları içinde olması şarttır.

Bu nedenle il dışında ikamet eden veya faaliyet gösteren kişi ve kuruluşlar, Proje kapsamındaki il sınırları içinde bulunan özel kuruluşlarla ortak üye olarak projeye katılabilirler.

Ancak, il dışında ikamet eden ve/veya faaliyet gösteren kişi veya kuruluşların ortaklıktaki payları %49'dan fazla olamaz.

Kırsal Kalkınma Yatırımlarını Desteklenmesi Programı kapsamında projenin tamamlanma süresi 15 aydır.

Yatırım Projelerinin, Hibe Sözleşmesi imzalandıktan sonra en fazla 15 ayda; bu süre içinde kalmak kaydıyla proje sahiplerinin yüklenicilerle yapacağı sözleşmelerden sonra ise en fazla 12 ayda tamamlanması gerekiyor.

Ekonomik Yatırımlarda yatırım tutarının %50'si yatırımcıdan, %50'si devletten sağlanıyor

Kırsal alandaki mevcut alt yapı tesislerine yönelik yatırım teklifleri proje konusu, köy bazlı sulama tesisi olarak belirlenmiş ve yağmurlama, damlama sulama gibi modern sulama sistemlerinin tesis edilmesini kapsıyor.

Altyapı faaliyetlerine yönelik yatırımlara Kaymakamlıklar, Köylere Hizmet Götürme Birlikleri, Tarımsal Sulama Kooperatifleri başvuruda bulunacaklar.

Destekleme kapsamında projelere verilecek hibe oranı ve tutarları Çizelge 1'de görülmektedir.

Buna göre hibe tutarları;

- ❖ Bireysel projelerde 25.000 YTL'yi,
- ❖ Grup projelerinde 175.000 YTL'yi,
- ❖ Altyapı projeleri de 300.000 YTL'yi

aşamaz.

Çizelge1
Projeler İtibariyle Destekleme Oranları

	Hibeye Esas Tutar	Hibe oranı	Hibe tutarı
EKONOMİK YATIRIMLAR			
• Bireysel Projeler	50.000 YTL	% 50	25.000 YTL
• Grup Projeleri	350.000 YTL	% 50	175.000 YTL
ALTYAPI PROJELERİ	400.000 YTL	% 75	300.000 YTL

Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programından karşılanacak proje giderleri, yalnız yatırım süresi içinde ve projenin gerçekleşmesi için ihtiyaç duyulan:

- ❖ İnşaat işleri (projenin ayrılmaz bir parçası ve faaliyete geçmesi için kaçınılmaz olan inşaat giderleri),
- ❖ Mal (makine, malzeme ve ekipman) alımı,
- ❖ Danışmanlık alımı,
- ❖ Proje yönetim giderleri olarak belirtilmiş.

Proje sadece bir inşaat faaliyetinden veya mal alımından ibaret olmamalı, her ikisini de kapsmalıdır.

Yatırımlarda hibeden karşılanabilecek danışmanlık hizmetleri alım giderlerinin kapsamı:

- ❖ Proje sorumlusu (müdürü),
- ❖ İnşaat işlerinde proje kontrolörü,
- ❖ Teknik proje sorumlusu,
- ❖ Mali işler sorumlusu,
- ❖ Gerek duyulan diğer elemanlar (sekreter, şoför, hizmetli gibi destek elemanları hariç)

ile sınırlandırılmış.

Tebliğe göre, danışmanlık hizmetleri; bireysel danışman, danışmanlık firmaları veya yerel sivil toplum kuruluşlarından alınabilecek.

Danışmanlık hizmetleri yerel sivil toplum kuruluşları vasıtasıyla temin edilirse, hibeye esas proje toplam tutarının %8'ini, bireysel danışmanlar veya özel danışmanlık firmaları kanalıyla temin edilirse hibeye esas toplam tutarın %4'ünü geçemeyecek.

Projenin yönetimiyle ilgili oluşacak kırtasiye giderlerine, belgelendirilmeleri koşuluyla hibe desteği verilebilecek. Bu giderlerin tutarı, hibe sözleşmesinde belirtilen hibeye esas toplam proje tutarının % 2'sini geçemeyecek.

Programdan karşılanmayacak olan giderler ise;

- ❖ Her türlü borç ödemeleri,
- ❖ Faiz,
- ❖ Başka bir kaynaktan finanse edilen harcama ve giderler,
- ❖ Kira giderleri,
- ❖ Kur farkı giderleri,
- ❖ Arazi, arsa ve bina alım giderleri,
- ❖ Bina yakıt, su, elektrik ve apartman aidat giderleri,
- ❖ Nakliye giderleri,
- ❖ Bankacılık giderleri,
- ❖ Denetim giderleri,
- ❖ KDV de dahil iade alınan veya alınacak vergiler,
- ❖ İkinci el mal alım giderleri

olarak sıralanmış.

Yatırımcılar ilk müracaatlarını buldukları ilin Tarım İl Müdürlüklerine yapacaklar.

Tarım İl Müdürlükleri bünyesinde, Kırsal Kalkınma Yatırımlarını Destekleme Programının uygulanması amacıyla “İl Proje Yürütme Birimleri (Proje Teknik Yardım Ekipleri)” kurulmuştur.

Başvuruda bulunmak isteyenler, Proje hazırlama konusunda ihtiyaç duydukları teknik desteği söz konusu birime başvurarak bedel ödemededen alabilecekler.

2006-2010 yılları arasında uygulanacak olan programdan faydalanmak isteyen projelerin başvuru süresi, **2006 yılı için, 03 Nisan 2006 tarihinde başlayıp 03 Haziran 2006 tarihinde sona eriyor.**

Başvurular, **kapalı zarf içinde** taahhütlü posta yoluyla, kurye ile ya da elden teslim edilecek. Başka yöntemlerle (e-posta, faks gibi) veya son başvuru tarihinden sonra Tarım İl Müdürlüğüne ulaşan başvurular kabul edilmeyecek.

Tarım İl Müdürlüğü tarafından teslim alınacak projelerin tamamı son başvuru tarihinden sonra, Vali yardımcısı başkanlığında, Tarım İl Müdürlüğü, Bayındırlık ve İskan İl Müdürlüğü, İl Özel İdare temsilcisi, Ticaret Borsası ve Ziraat Odası temsilcisi ile proje konusuna göre belirlenecek diğer ilgili üniversite, sivil toplum kuruluşu ve kamu kurumu temsilcilerinden oluşan İl Proje Değerlendirme Birimine teslim edilecek.

İl Proje Değerlendirme Biriminde uygun görülen projeler, Teşkilatlanma ve Destekleme Genel Müdürlüğüne iletilecek.

AR&GE BÜLTEN 2006 MAYIS – SEKTÖREL

Projeler, yerel ve merkezi bazda, tebliğ ekinde yer alan değerlendirme tablolarına göre, ayrı uygunluk kriterleri açısından değerlendirilecek.

Değerlendirme sonucunda, her bir proje ilinde eşite yakın hibe desteğinin verilmesi ve yüksek puan almış başvuruların hibe desteğinden öncelikle yararlandırılması amaçlanmıştır.

Ekonomik ve altyapı yatırımlarına yönelik olarak tahsis edilen hibe tutarı ve proje sayısı konusunda her bir il için herhangi bir sınırlama bulunmuyor.

Ancak illere tahsis edilecek hibe tutarı Bakanlık tarafından uygunluğu tespit edilen projelerin sayısı ve yatırım tutarına göre belirlenecek.

Öncelikli olarak tarıma dayalı küçük ve orta ölçekli sanayinin geliştirilmesini amaçlayan, tarımsal ürünlerin depolanması, işlenmesi, paketlenmesi ve ambalajlanmasına yönelik yatırım tesislerinin yanı sıra jeotermal, güneş, rüzgar ve benzeri alternatif enerji kaynakları kullanılan seraların yapımı konularını da kapsayan **ekonomik faaliyetlere yönelik proje** hibe destekleri, üyelerimiz için değerlendirilebilecek **önemli bir fırsat** olarak görülmelidir.